

سورة الفاتحة

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد رشته مشاوره خانواده

عنوان:

بررسی تأثیر آموزش صمیمیت بر افزایش رضایت زناشویی زوجها

استاد راهنما:

دکتر باقر ثنائی ذاکر

استاد مشاور:

دکتر ربابه نوری

پژوهشگر:

فیض الله پورسردار

خرداد ۸۹

کتابخانه اساتید ارشد علمی پایه
نسب مدرک

۱۳۸۹ / ۸ / ۵

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

گروه مشاوره

پایان نامه زیر، تحت عنوان بررسی تأثیر آموزش صمیمیت بر افزایش رضایت زناشویی زوج ها که به منظور اخذ مدرک کارشناسی ارشد مشاوره خانواده توسط آقای فیض اله پورسردار تهیه و تدوین شده است و در جلسه مورخه ۱۸/۹/۸۹ پس از دفاع در حضور اساتید و هیأت داوران، با درجه عالی و با نمره ی ۱۹/۵۰ مورد تأیید قرار گرفت.

هیأت داوران:

استاد راهنما: آقای دکتر باقر ثنائی ذاکر

استاد مشاور: سرکار خانم دکتر ربابه نوری

داور داخلی: آقای دکتر علی محمد نظری

داور خارجی: سرکار خانم دکتر خدابخشی

مدیر گروه و نماینده تحصیلات تکمیلی

تقدیم به:

به خانواده مهربان و فداکارم که مفهوم

صمیمیت را در زندگی با آنها تجربه نمودم.

قدردانی:

مایلم صمیمانه از افراد زیر سپاسگزاری کنم:

آقای دکتر باقر ثنائی که راهنمایی پژوهش را بر عهده گرفتند.

سرکار خانم دکتر ربابه نوری که به عنوان استاد مشاور به بنده کمک کردند.

آقای دکتر علی محمد نظری و سرکار خانم دکتر آناهیتا خدابخشی که مسئولیت داوری این پژوهش را پذیرفتند.

آقای ذبیح‌الله عباسپور که از راهنمایی ایشان در تحلیل داده‌ها، بهره‌مند شدم؛ و

زوج‌هایی که به عنوان گروه نمونه با من همکاری کردند.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش صمیمیت بر افزایش رضایت زناشویی زوجها انجام گرفت. روش پژوهش نیمه تجربی و در قالب یک طرح آمیخته انجام شد. جامعه آماری پژوهش متشکل از کلیه زوج‌های فرهنگی داوطلب شهر رامشیر بود. نمونه شامل ۳۰ زوج (۱۵ زوج گروه آزمایش و ۱۵ زوج گروه کنترل) بودند. که به روش نمونه‌گیری دردسترس، با جایگزینی تصادفی انتخاب شدند. پس از ریزش اولیه، ۱۴ زوج در گروه آزمایش و ۱۴ زوج در گروه کنترل تا پایان پژوهش حضور داشتند. گروه آزمایش در ۸ جلسه گروه درمانی آموزش صمیمیت شرکت کردند. در حالی که گروه کنترل تحت هیچ مداخله‌ای قرار نگرفت. ابزار پژوهش پرسشنامه رضایت زناشویی (انریچ) بود، که زوج‌های هر دو گروه در دو مرحله پیش آزمون و پس آزمون آن را تکمیل کردند. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که آموزش صمیمیت بر افزایش رضایت زناشویی، سازگاری با شخصیت همسر، ارتباط، حل تعارض، نحوه مدیریت مالی، اوقات فراغت، رابطه جنسی، ازدواج و فرزندان، اقوام و دوستان، جهت‌گیری مذهبی موثر می‌باشد ($p < 0/01$). نتیجه‌گیری نهایی این است که شیوه فوق تأثیر به‌سزائی در افزایش رضایت زناشویی زوجها دارد و زوج درمانگران می‌توانند نقش آموزش صمیمیت را در حل تعارضات و افزایش رضایت زناشویی به‌عنوان عامل مهم در نظر بگیرند.

کلید واژه‌ها: آموزش صمیمیت، رضایت زناشویی، زوجها.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات
۲.....	مقدمه.....
۵.....	بیان مسأله.....
۸.....	اهمیت موضوع.....
۱۱.....	اهداف پژوهش.....
۱۲.....	فرضیه‌های پژوهش.....
۱۳.....	متغیرهای پژوهش.....
۱۴.....	تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرهای پژوهش.....
	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی تحقیق
۲۰.....	ازدواج.....
۲۲.....	خانواده.....
۲۳.....	صمیمیت.....
۲۴.....	دیدگاه تاریخی در مورد صمیمیت.....
۲۶.....	ریشه‌های صمیمیت.....
۲۹.....	تعریف صمیمیت.....
۳۲.....	کارکردهای صمیمیت.....
۳۵.....	الگوی جهانی برای روابط صمیمانه.....
۳۶.....	الگوهای ارتباطی.....
۳۶.....	رسیدگی کردن.....
۳۸.....	مراحل تحول رسیدگی کردن.....
۳۸.....	رسیدگی کردن عاشقانه.....
۳۹.....	بوجود آمدن دلسردی.....
۳۹.....	تمایز بین نیازها (خود، همسر و رابطه).....
۴۰.....	رسیدگی متقابل.....
۴۰.....	رسیدگی سه تایی.....
۴۱.....	یکی شدن.....
۴۲.....	مراحل تحول یکی شدن.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۳	آرمان گرایی
۴۳	مراحل تحول آرمان گرایی به صورت زیر می باشد
۴۴	آرمان گرایی عاشقانه
۴۵	آرمان زدایی
۴۵	پذیرش واقعیت همسر
۴۶	آرمان گرایی تعدیل یافته
۴۶	آرمان گرایی عاشقانه ادواری
۴۷	ابعاد صمیمیت
۴۷	صمیمیت عاطفی
۴۸	صمیمیت روانشناختی
۴۹	صمیمیت عقلانی
۵۰	صمیمیت جنسی
۵۱	صمیمیت جسمی
۵۱	صمیمیت جسمی
۵۲	صمیمیت معنوی
۵۳	صمیمیت اجتماعی - تفریحی
۵۳	صمیمیت زیبا شناختی
۵۵	نظریه و مدل های مربوط به صمیمیت
۵۵	صمیمیت در روانکاوی
۵۷	صمیمیت در نظریه های انسان گرا
۵۹	نظریه سه وجهی عشق
۶۰	دیدگاه عشق به مثابه قصه
۶۰	مدل رشدی فراختای عمر
۶۳	رویکرد تعاملی باگاروزی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۵	ظریه بانگ و لانگ
۶۸	رضایت زناشویی
۷۰	خشنودی در خانواده و عوامل موثر بر آن
۷۳	عوامل موثر بر تحکیم روابط زناشویی
۸۰	پیشینه تحقیق در داخل کشور
۸۲	پیشینه تحقیق در خارج از کشور
فصل سوم: روش تحقیق	
۹۰	مقدمه
۹۰	طرح پژوهش
۹۱	جامعه، نمونه و روش نمونه گیری
۹۲	ابزارهای پژوهش
۹۲	پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (ENRICH)
۹۶	روش های آماری
۹۷	روش اجرای پژوهش
فصل چهارم: یافته های تحقیق	
۱۰۱	مقدمه
۱۰۱	بررسی ویژگی های جمعیت شناختی
۱۰۴	توصیف داده ها
۱۰۷	تحلیل داده ها
فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری	
۱۲۲	مقدمه
۱۲۳	بحث
۱۲۴	تبیین یافته ها
۱۴۳	پیشنهادات
۱۴۳	پیشنادهای پژوهشی
۱۴۴	پیشنادهای کاربردی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
محدودیت‌های پژوهش	۱۴۵
منابع	۱۴۷
پیوست‌ها	۱۵۹

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: الگوهای جهانی برای روابط صمیمانه	۳۵
جدول ۱-۲: توصیف مدرک تحصیلی آزمودنی‌ها	۱۰۱
جدول ۱-۳: توصیف سن آزمودنی‌ها	۱۰۲
جدول ۲-۳: توصیف طول مدت ازدواج آزمودنی‌ها	۱۰۳
جدول ۲-۳: توصیف تعداد فرزندان آزمودنی‌ها	۱۰۳
جدول ۴-۵: داده‌های توصیفی نمرات متغیرهای رضایت زناشویی گروه‌های آزمایش و کنترل در پیش‌آزمون و پس‌آزمون	۱۰۴
جدول ۶-۴: خلاصه اطلاعات مربوط به آزمون T برای میانگین‌های گروه آزمایش و کنترل در متغیرهای رضایت زناشویی در مرحله پیش‌آزمون	۱۰۷
جدول ۷-۴: داده‌های توصیفی نمرات ابعاد شخصیتی گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۰۸
جدول ۸-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به ابعاد شخصیتی در مرحله پس‌آزمون	۱۰۸
جدول ۹-۴: داده‌های توصیفی نمرات سطح ارتباطات گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۰۹
جدول ۱۰-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به سطح ارتباطات در مرحله پس‌آزمون	۱۱۰
جدول ۱۱-۴: داده‌های توصیفی نمرات حل تعارض گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۱۰
جدول ۱۲-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به مهارت حل تعارضات در مرحله پس‌آزمون	۱۱۱
جدول ۱۳-۴: داده‌های توصیفی نمرات مدیریت مالی گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۱۲
جدول ۱۴-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به نحوه مدیریت مالی در مرحله پس‌آزمون	۱۱۲
جدول ۱۵-۴: داده‌های توصیفی نمرات اوقات فراغت گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۱۳
جدول ۱۶-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به افزایش رضایت‌مندی از اوقات فراغت در مرحله پس‌آزمون	۱۱۳
جدول ۱۷-۴: داده‌های توصیفی نمرات رابطه جنسی گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۱۴
جدول ۱۸-۴: تحلیل کوواریانس مربوط به رابطه جنسی در مرحله پس‌آزمون	۱۱۵
جدول ۱۹-۴: داده‌های توصیفی نمرات ازدواج و فرزندان گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش‌آزمون	۱۱۵

- جدول ۴-۲۰: تحلیل کوواریانس مربوط به ازدواج و فرزندان در مرحله پس آزمون..... ۱۱۶
- جدول ۴-۲۱: داده‌های توصیفی نمرات اقوام و خویشاوندان گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش آزمون. ۱۱۷
- جدول ۴-۲۲: تحلیل کوواریانس مربوط به اقوام و دوستان در مرحله پس آزمون..... ۱۱۷
- جدول ۴-۲۳: داده‌های توصیفی نمرات جهت‌گیری مذهبی گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش آزمون. ۱۱۸
- جدول ۴-۲۴: تحلیل کوواریانس عاملی مربوط به جهت‌گیری مذهبی در مرحله پس آزمون..... ۱۱۸
- جدول ۴-۲۵: داده‌های توصیفی نمرات رضایت زناشویی گروه‌های کنترل و آزمایش پس از حذف پیش آزمون..... ۱۱۹
- جدول ۴-۲۶: تحلیل کوواریانس مربوط به رضایت زناشویی کلی در مرحله پس آزمون..... ۱۲۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۴-۱: مربوط به مقایسه پیش آزمون و پس آزمون در دو گروه آزمایش و کنترل..... ۱۰۶

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

ازدواج پیچیده‌ترین و مقدس‌ترین رابطه میان دو انسان از دو جنس مخالف است، که ابعاد عمیق، وسیع و هدف‌های متعددی دارد. بی‌شک هیچ نابهنجاری عاطفی و اجتماعی که از تأثیر خانواده فارغ باشد وجود ندارد. افلاطون می‌گفت: برای آن که یک جمهوری خوب سازمان یابد، باید قوانین اصلی آن طوری باشد که روابط زناشویی را سازمان بخشد (به پژوه، ۱۳۸۰).

پدیده ازدواج قادر است بسیاری از نیازهای فردی و اجتماعی زن و مرد را در قالب ارتباطات جسمانی و جنسی، روانی-اجتماعی و دیگر قراردادهای عرفی و اجتماعی برآورده سازد. ازدواج در مقایسه با دیگر ارتباطات انسانی دامنه‌ای وسیع و گسترده دارد و دارای ابعاد زیستی، اقتصادی، عاطفی و نیز روانی-اجتماعی است (نوابی نژاد، ۱۳۸۰).

خانواده از ارکان اصلی هر جامعه‌ای به شمار می‌رود و کانون اصلی ظهور عواطف انسانی و روابط صمیمانه میان افراد است. می‌توان گفت عملکرد خانواده تأثیر مستقیم و به سزایی بر عملکرد جامعه دارد. به عبارت دیگر جامعه سالم جامعه‌ای است که از خانواده‌های سالم تشکیل شده باشد (عامری، ۱۳۸۱).

نقش خانواده در سلامت روانی افراد و جامعه به حدی است، که برخی از صاحب نظران برای خانواده، ماهیت شفا دهنده‌گی قائل‌اند. ماهیت شفا دهنده‌گی خانواده به عنوان یک پدیده طبیعی، شامل کلیه فرآیندهایی است که خود به خود در چارچوب خانواده در جهت التیام رخ می‌دهد. شفا دهنده‌گی خانواده دلالت بر تجدید حیات از طریق انس و صمیمیت دارد (آکرمن^۱، به نقل از ثنایی ذاکر، ۱۳۷۵).

بسیاری از زوج‌ها صرفاً با عشق به یکدیگر ازدواج می‌کنند ولی پس از آن عمدتاً بر اساس یادگیری‌ها و همانند سازی‌های مسئله‌دار گذشته به ایفای نقش همسری در زندگی مشترک می‌پردازند نه بر اساس شناخت و نیازهای روانی یک‌دیگر (سلطانی فتوت، ۱۳۸۰).

در ازدواج‌های موفق رابطه صمیمی زن و شوهر مستلزم دلبستگی، حمایت، محبت و مشارکت دو جانبه است. عشق، همدلی، صمیمیت و وفاداری در زندگی زناشویی باعث تداوم و استحکام خانواده می‌شود.

علیرغم تنوع تعاریف و موارد عملیاتی شدن صمیمیت که در متون، راجع به روابط مشاهده می‌شوند، تماماً حداقل در یک جنبه مهم با هم اشتراک دارند و آن احساس نزدیکی و ارتباط است که از طریق روابط بین همسران گسترش یافته و مطرح می‌گردد (روین^۱، ۲۰۰۵).

هدف اصلی ازدواج، ارتباط است. بدون ارتباط ازدواج وجهه قانونی ندارد (یانگ و لانگ^۲، ۱۹۹۸). در این خصوص اهمیت خود افشایی همسران (بیان نیازهای خود) و پاسخگو بودن همسر در فرایند صمیمیت به طور غیر مستقیم در توسعه روابط نزدیک و خشنود کننده مهم است. هنگامی که در یک ازدواج شرایط مناسبی حکمفرماست، فرآیند صمیمیت، خود را آشکار می‌سازد همچنان که فقدان صمیمیت نشان دهنده جوی نامطلوب همراه با اختلال می‌باشد (روین، ۲۰۰۵).

در واقع ممکن است هر کدام از همسران روی جنبه متفاوتی از صمیمیت تمرکز کند؛ شوهر روی صمیمیت جنسی و زن روی صمیمیت عاطفی. این اختلافات نامعمول نیستند، واقعیت این است که بسیاری

1- Ravine

2- Young & long

از زوج‌ها سال‌های زیادی را صرف محکوم کردن یکدیگر کرده و از عدم صمیمیت طرف مقابل شکایت کرده‌اند و نتوانسته‌اند خلق و ایجاد صمیمیت را یاد بگیرند (چاپمن^۱، ۱۹۹۵، ترجمه موحد، ۱۳۸۴).

اما اگر برای تقویت و پرورش احساس عشق و صمیمیت میان خود کاری انجام ندهند روابطشان سرد و بی‌روح می‌شود. و به این نتیجه می‌رسند که چیزی کم دارند، احساس می‌کنند که شعله‌های شور و اشتیاق در آنها مرده است (بیچ^۲، ۱۹۹۱، ترجمه قراچه داغی، ۱۳۷۹).

تعریف مسئله

یکی از نهادهای مهم اجتماعی که به لحاظ اهمیت، نقش و کارکردهای مختلف مورد توجه علمای مذهبی و اخلاقی، صاحب نظران تعلیم و تربیت، جامعه شناسی و روانشناسی قرار گرفته است، نهاد خانواده می باشد (بیابانگرد، ۱۳۸۱).

خانواده به عنوان واحدی عاطفی - اجتماعی، کانون رشد و تکامل، التیام و شفادهندگی، تغییر و تحول آسیب ها و عوارضی است، که هم بستر شکوفایی و هم فروپاشی روابط میان اعضایش می باشد (گلدنبرگ، گلدنبرگ^۱، ۱۳۸۲)؛

به بیان دیگر خانواده به عنوان هسته مرکزی اجتماع، مکانی می باشد که شخص در آن آداب زندگی، اصول و رسوم اجتماعی، تعاون و صمیمیت و از خودگذشتگی را فرا می گیرد (صفایی و امامی، ۱۳۷۵).

اهمیت این نهاد به حدی است که برخی صاحب نظران آن را از ارکان اصلی جامعه به شمار می آورند و دستیابی به جامعه‌ی سالم را در گرو تحقق خانواده‌ی سالم می دانند (برنشتاین، برنشتاین^۲، ۱۳۸۰).

پایه و اساس ایجاد و تشکیل این نهاد اجتماعی، ازدواج می باشد. ازدواج نمودن به عنوان یکی از مشکل ترین و پیچیده ترین وظایف بزرگسالی، تجربه است طی زندگی که تقریباً همه‌ی افراد دیر یا زود

1-Goldenberg & Goldenberg
2-Bernestien & Bernestien

انتظار آن را دارند. افراد خیلی کمی هستند که تمامی عمر خود را با یکی از اعضای منشأ پدری گذرانده باشند (لسول و لسول^۱، ۱۹۹۹).

این رویداد مهم که به عنوان ساده‌ترین و عاشقانه‌ترین مرحله چرخه‌ی زندگی توصیف شده است، یک رابطه منحصر به فرد است. در این رابطه هر فرد می‌تواند عمیق‌ترین صمیمیت را در زندگی خویش تجربه کند؛ این تجربه عمیق می‌تواند صمیمی‌ترین و راحت‌ترین یا بالعکس شدیدترین صدمه ممکن و احساس خیانت باشد (کارت و مک گولدریک^۲، ۱۹۸۸؛ به نقل از نظری، ۸۵).

عوامل متعددی بر بقاء، دوام و رشد این نهاد اثر گذار است که از آن جمله می‌توان به روابط سالم و مبتنی بر صمیمیت، بین زوج‌ها اشاره نمود.

صمیمیت به عنوان فرایندی پویا و تعاملی، رابطه‌ای است که با بی‌پرده‌گویی واقعی و درک شخصی دیگر در مشارکتی برابر تعریف می‌شود. صمیمیت میزان نزدیکی و حمایتی است که هر عضو احساس و بیان می‌کند؛ راه و روشی است که هر زوج به وسیله آن نزدیکی خود را بروز می‌دهد؛ محور این فرایند، شناخت، درک، پذیرش فرد دیگر و قدردانی با دیدگاه‌های منحصر به فرد، فرد دیگر از دنیاست (اسپری و کارلسون^۳، ۱۹۹۱).

صمیمیت به عنوان الگوی رفتاری بسیار مهم مفهوم‌سازی شده دارای جنبه‌های عاطفی، هیجانی و اجتماعی نیرومندی است که بر پایه پذیرش (تجربه مثبت همسویی و برابری) رضایت خاطر (تجربه مثبت مشارکت) و عشق شکل می‌گیرد (تن هاتن^۴، ۲۰۰۷).

1- Lasswell & Lasswell
2-Carter & Mcgoldrich
3-Sperry & Carlson
4-Ten Houten

روانشناسان صمیمیت را توانایی برقراری ارتباط (بدون کنترل) با دیگری و بیان عواطف (بدون بازداری) تعریف می‌کنند و آن را حق مسلم و از حالات طبیعی انسان می‌دانند (بلوم^۱، ۲۰۰۶).

استرنبرگ^۲ در مدل سه‌وجهی خود از عشق، صمیمیت را احساس نزدیکی با دیگری می‌داند و معتقد است که مشارکت عادلانه در زندگی زناشویی صمیمیت را به دنبال خواهد داشت؛ همچنین وی معتقد است که صمیمیت بیشتر ماهیت عاطفی و هیجانی دارد که شامل احساسات گرم نزدیکی، پیوند و محبت می‌باشد (استرنبرگ ۱۹۸۶، به نقل از اینگل^۳، پاتریاک^۴، ۲۰۰۳).

از آنجایی که عمق صمیمیتی که دو نفر در رابطه‌شان ایجاد می‌کنند به مقدار زیادی به توانایی آنان در بیان کردن افکار، احساسات، نیازها، خواسته‌ها و آرزوهایشان به صورت روشن، دقیق و به نحو موثر بستگی دارد؛ و با تأکید بر این مطلب که یادگیری چگونگی برقراری ارتباط صمیمانه کارآمد، اولین گام در فرایند ایجاد یا افزایش رضایت در هر رابطه‌ای است؛ لذا در این پژوهش سعی داریم که به این مسئله پردازیم که آیا آموزش صمیمیت که یک برنامه مهارت آموزی در زمینه ارتباط است، می‌تواند در افزایش سازگاری و رضایت زناشویی، که از رابطه زوج‌ها تأثیر زیادی می‌پذیرد موثر باشد و صمیمیتی را که موجب انطباق نیازهای زنان و مردان و در نهایت افزایش رضایت زناشویی آنها می‌گردد را افزایش دهد.

1- Blume
2- Sternberg
3- Engel
4- Pariak

اهمیت و ضرورت تحقیق

روابط صمیمانه به عنوان جنبه‌ای مهم و ضروری در زندگی بشر داری تاریخی طولانی است، که تلاش برای طبقه‌بندی آن به زمان ارسطو باز می‌گردد؛ و امروز بخشی از دانش موجود در این زمینه مشاهدات وی را تأیید می‌کند؛ اما مطالعه علمی در مورد آن به دهه‌ی ۱۹۹۰ میلادی باز می‌گردد (بارنز، ۱۹۹۸).

با مطرح شدن موضوعاتی مانند روابط بین فردی در روان‌درمانی خانوادگی و قلمداد کردن روابط صمیمانه بین زن و شوهر به عنوان یکی از انواع مهم آن، این رابطه جایگاه و معنایی خاص در زندگی زناشویی یافته است؛ به گونه‌ای که نظریه‌پردازان در خانواده به اهمیت پیوند صمیمانه تأکید می‌کند و آن را برای ایجاد هویت خانوادگی مطمئن لازم می‌دانند (همان منبع).

صمیمیت با ایجاد بعد خاص و مثبت در زندگی زناشویی و تأمین بهداشت روانی اعضای خانواده، عامل محافظت‌کننده و نیرومند در برابر مشکلات فردی و اجتماعی است و تأکید بر روابط صمیمانه بین زن و شوهر در خانواده در مقایسه با دیدگاه‌های فردی، به درک و شناخت بهتر رفتار مسأله‌ساز و تغییر آنها کمک می‌کند (با گاروزی، ۲۰۰۱).

شناخت صمیمیت به معنای شناخت تنوع در ساختارهای خانوادگی است. به همین دلیل درمانگران خانواده سعی می‌کنند با در نظر گرفتن فرد در متن روابط صمیمانه‌ای که در خانواده دارد، مشکلات فردی

را صرفاً حاصل رشد و تحول فردی ندانند و در درمان موقعیتی را ایجاد کنند که زوج‌ها صمیمیت خویش را افزایش دهند و سبک‌های متفاوت صمیمیت را درک کنند (بارنز، ۱۹۹۸).

با این حال در طی سالیان اخیر، تغییر و تحولات اجتماعی - فرهنگی باعث تغییر و تحول خانواده و افزایش توقعات و نیازهای زوج‌ها از یکدیگر خصوصاً در ابعاد عاطفی و روانی شده است؛ به شکلی که امروزه زوج‌ها بیش از هر زمان دیگری نیازمند ارضاء عواطف خود به ویژه صمیمیت هستند.

مطالعات و تجارب بالینی نشان دهنده این واقعیت است که منبع بسیاری از مشکلات زوج‌ها به فقدان صمیمیت و مشکلات ارتباطی آنان بر می‌گردد. همچنین شواهد بیانگر این واقعیت می‌باشد که بسیاری از زوج‌هایی که به خاطر وجود مشکلات صمیمیت در روابطشان به مشاوره یا درمانگری زناشویی می‌آیند اغلب ارتباط ضعیف را به عنوان دلیل اولیه برای مشکلات شان ذکر می‌کنند (باگاروزی، ۲۰۰۱).

درحقیقت معضل پریشانی زناشویی بیشتر از هر طبقه تشخیص روان‌پزشکی دیگر دلیل مراجعه درمان‌جویان به مراکز بهداشت روانی است؛ به طوری که ۹۰ درصد کلیه زوج‌های پریشان، مشکلات ارتباطی را به عنوان عاملی مهم در روابطشان ذکر می‌کنند (برنشتاین و برنشتاین؛ ۱۳۸۰؛ باگاروزی، ۲۰۰۱).

از آن جا که آرزوی صمیمیت در زندگی زناشویی ریشه‌ی عمیق در وجود ما دارد، و بر تمام جوانب زندگی خانوادگی اثر می‌گذارد، و با تأکید بر این مهم که ایجاد و حفظ روابط صمیمانه یک مهارت و هنر است که علاوه بر سلامت روانی و تجارب سالم اولیه، نیازمند کسب مهارت و انجام وظایف خاص توسط همسران است؛ استفاده از مداخلات درمانی و آموزشهای خاص تخصصی در این زمینه می‌-